ГОДИНА XVII.

ИЗЛАЗИ:
У УТОРАК, ЧЕТВРТАК И НЕДЕЉУ
Редовно, а осим тога и изванредно.

ОГЛАСИ
се плаћаю од свакога редка из ситни слова први пут 6, а послѣ 4 нов. За жиг сваки пут 30 нов.

Рекламациє шалю се незапечаћене и без поштанске марке. — Писма ненаплаћена примаю се само од дописника.

НАПРЕДАК.

БРОЙ 114.

ПРЕДПЛАТНА ЦЕНА:
СВУДА У АУСТРИСКИМ ЗЕМЛЯМА
На годину 12, напол. год. 6, на четврт 3, а мѣсечно 1 фр. а. в.
У СРБ. КНЕЖЕВИНИ:
На годину 120, на пол. год. 60, на четврт год. 30, а мѣсечно 10 гроша.

Предплату примаю све поште; овдѣ у мѣсту уредништво, а у Бѣограду Разноситель Напредка.

У НОВОМЕ САДУ, У УТОРАК 29. СЕПТЕМБРА 1864.

Читаоцима.

Почео сам новине издавати са почетком прошле године, ер сам се надао, да ће наступити време слободне явне раднѣ, те сам мислио, да ћу моћи и я што привредити народу своме.

Тога времена іошт никако нема. На главну нашу ствар, коя се тиче живота нашега народа на овой страни, већ се заборавило скоро сасвим. У мѣсто да се та ствар рѣши, пак на нѣноме основу да се уређує црква и школа, почело се радити о овоме другом, кад су новине овдѣ код нас под стезом изузетни закона и војнички судова.

Кад немогу радити онако, као што сам увѣран да би радити требало; кад іошт нема изгледа, да ће штампа доћи овдѣ под редовне судове, рѣшио сам се овога пута од своє волѣ одступити од овога посла. Моє године нису више ни зато, да сваку рѣч строго мѣрити морам, ни зато, да ме често зивкаю на одговоре и на суд.

Сбог тога сам се рѣшио уступити и уређиванѣ и издаванѣ Напредка г. Ђорђу Поповићу, кои е самном код Дневника четри године радио, а код Напредка наново шест мѣсеци. Већ више година он е код новина еднако, и заслужио е, да самостално са явним полит. листом управља.

Он е млађи, и може лакше бити на вѣчном опрезу, а може лакше чекати и дочекати боля времена. Он ће, я се уздам, одржати листу овоме подпуну независност, те тим, и трудом своим стећи повѣренѣ код народа свога, кое е изображеном сину народа найвеће благо. У том увѣреню предаем му лист овай и оставлям му мою читаву кауцию, да би лист, ако кад утреба, могао и сваки дан издавати. Кораци код дотичне власти за уређиванѣ већ су учинѣни а учиниће се одма и за концесию.

Од моє стране благодарим на повѣреню онима, кои су ми га поклaняли, и молим их, да то повѣренѣ пренесу на г. Поповића, кои ће, я се уздам, оправдати га.

У Новом Саду, 28. септ. 1864.

Д. Медаковић.

Іош мало недѣля, и навршиће се година дана, како е Наполеон III. у законодавном тѣлу француском своіой земльи, Европи и цѣлом свѣту обявио, да уговори бечки од 1815. године више непостоє, да се ред европски држава, кои се оснивао на тим уговорима, раскламитао, покварио, гдѣгдѣ сасвим подерао, да дакле неостає друго, него постарати се за нов основ европском државном развитку, кои ће ямчити народима благостанѣ и мир, престолима снагу и безбѣдност; а тай нови начин да се може найболѣ и едино постигнути на конгресу европски владалаца, гдѣ ће они непосредно уговорити међу собом, што е потребно за поспѣшан развитак европски, чему би прва послѣдица била обезоружаванѣ толики војника европски, кое данас сисаю срч свима државама и народима, ер су претня едне другима.

Мисао ова, пак іош са самога престола, и то од онога мужа изречена, коме на рѣчи данас Европа пази као на сфингу, — та мисао пала е као бомба међу изненађене остале кабинете европске. Наполеон III. недаде дворовима времена, да од чуда дођу к себи, но одма разашлѣ већ приправна позивна писма на конгрес. Први одговори вѣрни савезник француски Виктор Емануил, кои се изрази, да е готов доћи на конгрес. Русия и Пруска одговорише условно, Аустия и Енглеска одпоручише, да на тай предлог немогу пристати. Шта су остали дворови одговорили, то ние тако ни важно, ер се сваки од њи влада према овой или оной великой сили.

Међутим е већ нешто времена прошло; могаше се мало мирние размислити о ствари, разговорити се, договорити се, осмѣлити се; Наполеон ништа нерече никоме, кои му неприми позив на конгрес, кои е наравно имао бити у Паризу; у то дође рат са Данском, аустриско-пруски савез, побѣда Аустрие и Пруске; у Бечу и Берлину рекоше већ у свом заносу побѣдительском, да се данас рѣшава судбина свѣтска у Бечу и у Берлину — — готово се на конгрес наполеонски заборавило било и гдѣгдѣ показиваше не малу волю, да и ту мисао оставе међу остале застарѣле и пренаглѣне — како се већ гдѣ чинило — проекте претѣрани глава.

Уеданпут пуче глас о новой погодби међу Француском и Италиом — и Европа се опет трже, ер е и макар да е чекала, да француски владалац еданпут прекине своє мучно, претеће, ћутанѣ.

Наполеон III. милує, да мало свѣт изненађує!

И заборави се и Шлезвик и Холштин, и реформа нѣмачкога бунда, и средоточие свѣтско у Бечу и у Берлину, и сада се само говори о том найновием уговору, само се на нѣговом основу праве комбинациє, и нико да погоди, куда управо намѣрава Наполеон са тим уговором:

да ли против Рима, против папине свѣтовне власти;

да ли против Аустрие, давнашнѣга такмаца француског;

да ли, напослѣдку, иде на то, да покренувши страшно европском покою талиянско питанѣ, покаже у овой едной прилици само, како непомаже сво мудрованѣ, него да е лѣк болести европской само конгрес?

Како е коме воля, онако тумачи тежню овога уговора, кои у осталом тако е саставлѣн, да дає основа ма коем од ова три начина.

Наполеон — он сам ние ништа ясние рекао; али да он ясно зна, шта ће, о томе нико несумња.

Кад би смо хтѣли наводити различита нагађаня по новинама, уморили би стрплѣнѣ наши читалаца; ми ћемо имати о томе већ прилике и више пута рѣч повести, а и догађаи се мораю развияти, пак ће се видѣти, куда се смѣра.

До петнаест дана скупиће се талиянски парламент, пак ћемо ту дознати прве поуздане вѣсти. Ова сѣдница талиянскога парламента биће на сваки начин по Италию и по Европу важна преважна.

Од вѣсти, кое се односе на француско-талиянски уговор, да споменемо ове.

Званични туински листови саобштаваю извѣстие неки дан одступившега министарства о политици, кое се оно држало. О Аустрии стои у том извѣстию: „Влада ние заборавила млѣтачко питанѣ. Аустрия, са своим положаем у Млѣтцима, може у некоим околностима, за кое се валя побринути, постати опасна. Краль е увѣк на то мислио, да устрои одбранителну систему, што изискує, да се престолница премѣсти у варош са бољим положаем. Војнички обзири означили су Флоренцию као ту варош.“

На такав начин тумачи бивше министарство талиянско — у осталом само Туринцима неправи — корак са премѣштаем престолнице из Турина. Али кад се год тиче дипломатски ствари, валя промислити, да е човѣку за то язик дан, да своє мисли сакрие.

За папу знамо, како е одговорио на депешу француску, коя му е саобштена о уговору. Он остає при досадашнѣм свом држаню, а међутим призива небо у помоћ против грѣшника и пакла. Међутим являю из Рима, да тамо „озбиљно“ починю мислити на — реформе. Рим и реформе — то се досада іош ние дало споити!

Интересантно е, што министарски „Бочафтер“ вели за правац аустриске политике услѣд француско-талиянског уговора. Овай вѣрни слуга свои господара сасвим скромно вели

ПОДЛИСТАК.

Вѣроисповѣдне секте у Аустрии.

У штатистичном прегледу о послѣднѣм брояню людства уведен е под рубриком „прочи едновѣрци“ брой од 3500 люди, за кое се управо ние знало каквог су вѣроисповѣданя. По добивеном званичном обяснѣню дѣле се ови 3500 люди на различне секте, као: липовце, менонитe, іованову браћу, назарићане и тд.

Найвише има липоваца или болѣ рѣчи филиповаца, кои живе у Буковини, и кои су произишли од руски старовѣраца.

Липовци су се доселили у Буковину 1774 до 1784. године из Молдаве и Бесарабие (са обале црнога мора). Брой њиов износио е концем 1857. год. 2942 душе.

Ова секта дѣли се у своим вѣроисповѣдним правилама на две странке: поповске и безпоповске липовце. Безпоповски липовци држе, да од оно доба, од како е руски патриярх Никон 1666. године увео поправлѣне славенске црквене књиге, нема више правовѣрни владика и попова. Они исповѣдаю цѣлу науку источно православне цркве, само што мѣсто попова имаю пѣвце, кои им свршиваю службу божию и раздаю свете тайне.

У новие доба появио се међу њима и дальи раскол сбог брака. Єдна странка оће, да се брак може заключити и разрѣшити без особити формалитета, напротив друга странка сматра брак за неразрѣшим.

Поповци или поповски липовци, кои іош поштую владическо и свештеничко достоянство, имаю оне исте старе црквене књиге и обичає, кои су постояли пре Никона патриярха. У Бѣлой Криници имаю они манастир за калуђере и калуђерице; ту е и столица њиовог посвећеног владике, ког им е влада 1844. године припознала. Посвећени владика дужан е іош за живота посветити свога наслѣдника. Поповаца има 1700, и они живе у Бѣлой Криници, Микоти, Лутавецу, Климонцу и Михидри.

Липовце описую уобште као поштене и вредне люде, кои чуваю и поштую своє старе обичає. Сав им е живот тако испунѣн побожним посматраньима, да они за живу главу неће увести никакву новост било то у науци или у каквой другой уредби. Они се држе само стари обичая и свака им се новост чини да е под анатемом.

С тога и живе они сасвим за себе и одвоєно од остали едновѣраца, упорно се противе свима новим уредбама, као каламеню кравии богиня, прегледаню мртваца; нове књиге непримаю нити ће дозволити да им се школе устрояваю. Само у опасним болестима траже они помоћ лѣкара и узимаю лѣкарие. Заклетва по њиовой науци ние слободна. Они сматраю за смртне грѣшнике оне кои пию яка пића, каву, тей, пуше дуван, шмркаю бурмут, кои брияю браде и бркове. Они забранюю сваку новост у елу и одѣлу. Вашке презиру а роде яко поштую.

Међу особеностима ове секте принадлежи и то, што они кад играю немаю свирку, већ само звижде и певаю. Они немаю стално породично презиме већ само име, син дода свом имену име свога оца, н. пр. Петар Иванов. Ношня и язик им е руски, и кад видимо неколико липоваца у њиовом свечаном одѣлу возити се на кибит-

„Ми нећемо да напред говоримо о одлукама аустриске владе; али у многой точки ићи ће она за трагом, кога ће направити папинство, не толико из религиозни обзира, колико зато, што из Рима истичу корени, кои ране католичко-свѣтско положенѣ Аустрие“...

Иначе састанци међу владаоцима непрестано су на дневном реду у Европи. Царица Евгения наново е била са пруским кралѣм; уз то говори се, да ће се пруски краль састати у Бадену — камо е сад царица француска отишла — са царем Наполеоном, и овом састанку тим већу важност готови су приписати, што ће уз пруског краля бити и Бизмарк, кои ће, како веле, из Бадена отићи у Париз; напослѣдку и то се вели, да ће се и руски цар састати са Наполеоном, и то у Лиону, куда ће Александар II. ударити у Ницу по болесну царицу.....

Кад споменуемо руского цара, да кажемо и то, како, по званичним петроградским новинама, руска влада ни пода шта неузима послѣдню папину енциклику польским бискупима. Руска влада наставиће без икаква обзира на Рим свое намѣрене реформе у Польской.

За намѣре руске при предстоећем браку руского царевића са данском принцезом Дагмаром кажу, да су у толико постигнуте, што Данска сада нити ће се споити са Нѣмачком, нити ће се бацити у наручѣ скандинавизму, чим се предупредило то, да важни Сунд неће доћи у руке яче силе. Ми смо на ову околност у свое време већ обратили били пажню наши читалаца.

О савезу аустриско-пруском непрестано се говори, као да неће іош дуго траяти. Характеристично е, шта у той ствари пишу феудалном бечком „Фатерланду“ из Берлина. Веле, да се у Берлину срде, како аустриске полузваничне новине пишу о Пруской, те тим яко кваре посао, ер само од савеза аустриско-пруского, вели, могло би се очекивати, да би се срце цара Александра II. одкравило и неутрализовао кнез Горчаков и нѣгова мржня спрам Аустрие....

Иначе нам е особито мило, да за конференцие о миру са Данском можемо сасвим по старом явити: да нису іош ништа свршиле.

Буковински програм на синоду.

Пештански романски лист „Конкордия“ доноси подпуни програм, кога е буковински г. епископ Хакман предложио карловачком синоду, као основ за далѣ уређенѣ православне цркве у Аустрии.

Програму том главно е начело: единство свию поедини одѣлѣни православни црква у Аустрии, али да се даде сваком свое. Поедине точке програма предлажу:

1. Да се администрация одѣли од догматски и дисциплинарни ствари.

2. У административном обзиру да се црква православна подѣли на србску, романско - ердельску и буковинску.

3. Србска црква нека стои под своим патриярхом, ердельска под митрополитом са подручним епископима, буковинска под митрополитом без епископа.

4. У догматским и дисциплинарским стварима да све три цркве чине едно, а србски патриярх да им е примат.

5. Овай примат да држи сваке године синод, найзгодние у Бечу; на синоду предсѣдава примат и у догматским и дисциплинарним стварима он е са свима епископима найвиша инстанция.

6. Ако би главни синод на предлоге кое посебне цркве одређивао административне црквене законе, ови канони само тако да важе за сваку од ови трию цркви, ако их прими ньиова непосредна црквена глава и ньиов синод.

7. У општи синод бира дотични епископ у свакой диецези 2 свештеника, кои имаю само свѣтуюћи глас.

8. Свака црква има свой посебни синод, кои се найманѣ еданпут у години састае и одправля независно свое административне послове. Свештеници у тим посебним синодима имаю спрам свога епископа само свѣтуюћи глас.

9. Митрополита буковинског бира по старом обичаю клир, племство и народ буковински, цар аустриски потврђуе га, православни примат посвећуе га.

10. Овай синод нека узме у претрес и питанѣ о пуштаню миряна у синод.

Ови би били предлози буковински. Али лист г. епископа Шагуне, сибиньски „Телеграфул Роман,“ каже, да су из Беча дошла упутства, по коима ће се ерархиска одношеня буковинска предузети тек кад се оснуе романска митрополия.

Далматински сабор.

У првой сѣдници од 15. септембра заузео е мѣсто нови владин повѣреник др. Лапена савѣтник намѣстништва. Затим су изабрана два привремена тайника. Послѣ е прочитано найв. писмо, коим се сазива сабор далматински; затим се прочита наименованѣ дра Спира Петровића за саборскога предсѣдника и В. Вулетића за подпредсѣдника; затим се прочита извѣстие, да е министарство потврдило општински закон, напослѣдку се явля, да министарство ние Нѣговом Вел. поднело заключенѣ прошастога сабора о употреблѣню народнога езика у суду и школи, ер то су тек одломци од цѣлѣ системе, како би се имало поступати са народним езиком, напослѣдку и зато, ер е министарство у тим заключеньима нашло неке мане. Намѣстник обеćава у име министарства, да ће се влада постарати административним путем колико буде могуће задовольити народной жельи, изявлѣной у сабору. Поводом формалнога питаня о томе, коме да се предаду найпре списи изборни пре но што се поднесу сабору, поведе се расправа, у коіой се одма видѣло ясно, какав е правац у маньине (народне), какав ли у већине саборске. Изабрана су три одбора, кои ће прегледати изборе посланичке.

Париски „Монитер“ од 25. септембра донео е текст француско-талиянског уговора од 3. септембра:

Чл. 1. Италия се обвезуе, да неће нападати на садашню област папину и да ће стати и самим оружѣм на пут сваком нападаню, кое би споля дошло.

Чл. 2. Француска ће постепено свою войску натраг повлачити по мѣри, како се буде папина войска реорганизовала. Француска ће за двѣ године морати повући свою войску.

Чл. 3. Талиянска войска одустае од свакога рекламованя против устройства папине войске, коя ће се образовати од католички добровољаца, довольна, да одржава важност светога оца, покой у унутрашности и на границама, предпоставивши, да ова сила неможе бити средство за нападанѣ против италиянске владе.

Чл. 4. Италия е готова примити еден дѣо државнога дуга пређашнѣ папине државе.

Чл. 5. Ова погодба биће потврђена кроз 14 дана.

У едном протоколу од 3. септ. опредѣлено е, да ће погодба од 3. септ. почети важити, кад краль буде рѣшио премѣштанѣ престолнице кралѣвства на мѣсто, сврху кога ће коначно краль рѣшити.

Премѣштанѣ мора бити кроз 6 мѣсеци, рачунаюћи од дана заключене погодбе. Овай протокол имаће исту снагу, као и погодба.

Изяснѣнѣ едно од 21. септ., подписано од Нигре (талиянског посланика у Паризу) и Друена, одобрава, да рок од 6 мѣсеци за премѣштанѣ престолнице, као и двогодишньи рок за оставлянѣ папине области, од дана кралѣвскога декрета да починѣ, кои потврђуе закон, кои ће се поднети талиянском парламенту.

У бечким некоим круговима говори се, да ће барон Бах опет ступити у министарство, али на умиренѣ дотични додае се, да неће доћи на мѣсто г. Шмерлинга, него на мѣсто грофа Рехберга за министра споляшньи послова. Други на то веле, да неможе бити, али — „шта ние било, шта ли неће бити!“

ДОПИСИ.

Из **Панчева** 20. Септ. Уче 19. Септембра држана е беседа овде у дворани „код трубача“ од овдашнѣг србско-црквеног певачког друштва. По распореду кои вам е већ познат, даване су осам пиеса. Тешко е описати оно лепо и узвишено душевно и умноуживанѣ ове беседе. Я незнам, гди да почнем, да непогрешим у достойном оцененю и признателном уваженю садѣлателя ове дивне беседе; сви скупа и све заедно едногласну хвалу и благодарност, како у ньиовой благородной ревности за лепим и савршеним, тако и у охотной вольи и братской сложной и заедничкой задруги у постизаню више и племенитие цѣли душевне заслужую; али нарочито морам вешту и умѣтничку руку млађаног србског вештака Драгомира Краньчевића споменути, коіом гудало преко танани жица превлачи и звукове им плѣнеће дух и срце измамлюе, пак у очарану сферу лепши мисли и блаженег живота зове и одводи; нека прими лепу хвалу тай млади гение од признателни, благодарни чланова србског певачког друштва, а и друге публике панчевачке, кои достойно почитую и нѣгову вештину и нѣгову тежню вишем умѣтничком савршенству, коим ће себи велико име прибавити, а Србству поное и дика у великом свету бити.

Познати Словенац г. Даворин Енко управитель србско-певачког овдашнѣг друштва заиста е код овдашнѣг србско-панчевачког друштва показао свою особиту вештину у темельном и добром обучаваню песме и пѣния; а своим прекрасним композициама умножио е, ил готово да кажемо, отворио е лепши пут у роду срб-

---

кима, учини нам се у онай мах, да смо у сред Русие.

Липовци се занимаю землѣдѣлием и трговином. Особито заслужуе да се спомене ньиова распространѣна трговина са ланом и воћем. Такоѣер су они вѣшти у подизаню насипа и рибняка и сбог ти послова яко их траже.

Послѣ липоваца найвећи е брой менонита. Ови живе у Галиции и ту их има найвише.

Менонити су се доселили из райнски предѣла у Галицию 1784. године, и основали су населбине Айнсидел, Розенберг и Франкенберг у лавовском окружию. Вѣроисповѣдно правило менонита (названи и покрститеньи и анабаптисте) састои се нарочно у томе, што се они онда крсте, кад су у станю вѣрую очитати, а то обично чине у 14. години, При крштеню мораю свечано обеćанѣ дати, да осим скромности, никакво друго оружѣ неће употреблявати, никад се заклети, него истину потврѣивати само речима, по примѣру св. писма: „тури нож у корице“ и „ваш говор да буде: ест, ест! ние ние!“ Из тог узрока су они одрѣшени од заклетве и ослобоѣени од войничке службе.

Брак е дозволѣн само међу сродним едновѣрцима, а распуст у случаю прелюбодѣйства.

Менонити имаю у Айнсидлу богомолю, коя е лишена сваког украса па и самог крета. Служба им е божия без икакви церемония и састои се само у заедничкой молитви, певаню и у проповѣди, кою говори найстарии.

Они су услѣд ньиовог одвоеног живота од остали едновѣраца све досад задржали и сачували ньиов народни значай, ньиове старе обичае и ношню. Они се одликую поштенѣм, умѣреношћу, простотом нрави, трудолюбием и поредком, и на гласу су као найбольи и найприлѣжнии нѣмачки населѣници у Галиции. Они се тако чврсто држе ньиови стари обичая, да нити се на капуту метнути место копче дугме, нити савити огрлицу, нити носити панталоне, нити што од црвене бое или што пада у очи. Па и чизме неће никад навоштити већ само намазати.

Саданьи дух времена већ е почео уводити некое новости на велику жалост ревностни менонита, кои се туже на данашню младеж што пуши дуван, иде у лов, игра уз свирку и меће коньима на врат прапорце или звонце.

Обе наведене секте припознате су од владе и имаю собствене повластице, кое им дозволяваю слободно вѣроисповѣданѣ.

Међу сектама, кое влада ние припознала, принадлеже: браћа іованова, послѣдовательи Христови, приятельи светлости и католички Нѣмци.

Секта браћа іованова имала е до оно доба, кад е людство пописивано, 53 приврженика. Наука ове секте састоисе у томе, да свето писмо онако тумачи, као што е писано, то ест од речи до речи; да неверуе на суд божии, већ само на духовно препороћенѣ. По нѣной науци сви су люди еднаки, и само е Бог господар. Она одбацуе све свете тайне и сваку црквену силу, и недопушта никакве поправке уводити у нѣним богослужбеним дѣлима. Готово таку исту вѣру, као и іованова браћа, исповѣда и секта названа нови салемићани, само што ови ньиову науку називлю „нови Єрусалим“. За ову секту примѣтило се кроз више година да се

ском к песни и певаню. Он е уобште срећан у свом дару, ер све досад од њега конпоноване песме српске тако су милозвучне и лепе, да су до обште популарности дошле. Тай млади умѣтник заслужуе већу и особиту позорност у Србству, ер ће му кадгод исто много захвалити имати. Велику признателност заслужуе и млади г. Никола Крчединац, кои е неуморим у настояваню напредка и усавршеня овдашњег певачког друштва, пак никаква труда и пожртвованя нежали, да се то исто друштво у певаню чврсто и постояно одржи. — Г. Ђорђе Милошев лепо е „Ђурђеве стубове“ произносио, а госпођица Катица Ђурчина вешто песму „Гроб“ говорила.

Приметити морам, да е г. Драгомир многим венцима и изазиванѣм отликован и на исканѣ публике іошт едну од њега саставлѣну српску песму у вештим вариациама на виолини отсвирао. Цело е певачко друштво тако песме отпевало, да е сваку, на општу желю, іош еданпут повторавало. После беседе била е игранка. Друштво е било веома лепо, многобройно, одабрано и весело расположено.

Многи страни гости из оближњи градова, нарочито из Београда, Земуна и Вел. Бечкерека ову су беседу посетили, коя е од досаданьи найсяйние и найлепше испала. —

Београд, 25. септ. Уче у едан сат по подне, огласише нам звона са наше саборне цркве, да се преосвештени некадашњи митрополит српски а садашњи архипастир горньо-карловачки Петар Іовановић у вечност преселио.

Овде се разнео глас, да ће његови земни остатци овамо пренешени бити, гди е о православной цркви примерне подвиге као архиерей положио. Ми му с тужним срцем одавде велимо: с богом, архипастиру ревностни, за свагда! и лака ти српска земља у свом народу била! У идућу суботу, по наредби садашњег нашег митрополита г. Мияила, држаће се овде у нашой катедралной цркви покойнику парастос.

На кратком путу Његове Светлости нашег кнеза до Крагуевца свуд усклици радости, одушевлѣня и оданости одзиваю се; желно скори повратак светлог кнеза изчекуемо овде у престолници.

Кад светли кнез овамо приспео буде, говор е, да ће наша како редовна тако и народна войска, есењи маневар држати, кои ће се у том састояти, да ће се изван београдског округа измаширанѣ чинити.

Уче е свечано прославлѣн имендан цара аустриског. За време честитаня свирала е наша войничка банда пред конзулством.

Овде е од неколико дана нека ладноћа наступила, нашем поднебию у ово доба сасвим изванредна.

Нови Сад 28. септембра. Уче е у цркви саборной било призивание духа при почетку школске године.

Угарска.

У Словачкой мора да е велика бѣда, ер из Пожуна являю, да е уреднику тамошньи нѣмачки новина дошла една Словачкиня са своим дѣтетом, молећи га, да у новине метне, како ће поклонити коме дѣте, ер га она неможе више ранити.

У арадской околини почеће берба 28. септембра. Ново вино яко се тражи и већ нуде за њега 6 фор. по акову.

— У Заранду близу Арада ударио е ови дана гром у крчму, коя е била пуна простака. Муня ние никога од люди ошинула, премда е била у свима собама и оставила тамо трагове. Само едном паору раскинула е каише на опанцима.

— Будимска варош врло траљаво стои са своіом економмом. Како тамо изгледа, може се из овога видѣти. Да би могла исплатити варошке чиновнике, обрати се варошка власт на будимску штедионицу, да іой ова позайми 30,000 фор., али штедионица одговори, да неможе магистрату дати у заям новаца. Дакле чиновници осташе неплаћени, и говори се, да некои од њи неће више да служе.

— Влада е дотичним властима наложила, да за Влашку и Молдаву само онима издаю пасоше, кои покажу, да имаю одкуда живити.

Троедна кралѣвина.

22. септембра уз сходну свечаност обзнанѣне су и издане награде онима, кои су се одликовали на изложби троедне кралѣвине.

Херцеговина.

„Народне Новине“ являю по извѣстиама из Рима, да е бискупом херцеговачким постао о. Пашко Бучић, лектор у Риму, родом Херцеговац. Проглашен іош ние, али ће се прогласити іош овога мѣсеца. „Нар. Нов.“ веле за о. Бучића, да е млад човѣк, учен и прави родолюб, и да га сви Херцеговци желно очекую.

Арбания.

У Бар е дошао из Цариграда нов мудир, кои е родом Бошняк и наравно да сасвим добро говори српски.

— У Мрковићу на два сата од Бара запросио е едан Турчин цуру Туркиню, а

налази у Бечу. — Исто начело у вѣри исповѣда и секта послѣдователи Христови (названи и назарићани) коя е у Угарской распространѣна и тамо се появила 1853. године.

Као приврженици ове секте изяснило се при брояню жительства ньи 13 у липтавской вармеђи и 3 у Банату. У залской и еденбуршкой вармеђи и у Пешти има послѣдователя ове секте, само што се ови нису хтели одати.

Послѣдователи Христови тумаче свето писмо од слова до слова, сматраю себе за праве исповѣдателѣ християнске вѣре, одбацую свако друго мнѣнѣ о вѣри, називлю се светима, а њиову обштину зову „света обштина.“ Свети тайни имаю само две, т. е. крштенѣ и причешће или како они зову, братска трапеза. Крштенѣ е безусловно нужно, и дозволява се само одрастлима (као код менонита). При крштеню се тѣло загнюри у текућой води. Братска трапеза служи за чишченѣ од грѣха и состои се у вину и хлѣбу, кое найстарии раздае. Найстарии има право а и дужност, да чита свето писмо, да светуе и говори спасоносна слова, да крсти и да невѣрнике из обштине изгна.

Чланови ове секте спадаю у праве чланове (браћа и сестре) и у приятелѣ, кои іош нису примлѣни у обштину, док браћу и сестре не замоле да их приме, а то бива само онда, кад найпре испит положу.

Браћа и сестре говоре едан другоме „ти“ а приятельи „ви.“ Кад се поздравляю, то брат брату а сестра сестри руку пружи и полюбе се.

Њиове скупштине, кое се обично држе под ведрим небом, ер е Бог свуда, двояке су: обште, и уже или братске скупштине.

На братской скупштини држи се испит новог члана и изкључаваю се из обштине невѣрни. На главной скупштини долазе и браћа и сестре, држи се братска трапеза и говори се проповѣд.

Послѣдователи христови дужни су едан другоме у нужди и невольи помагати, познати су као мирни, ћутљиви и вредни али у своіой вѣри фанатични люди.

По гдекои нѣмачки католик налази се у Чешкой, Шлезии, Нидерестерайху и Штирии. Ови одбацую сваку црквену и духовну силу, и дозволяваю само слободно тумаченѣ светог писма и апостолског символа вѣре.

Іош едну христянску секту вредно е споменути, а та е у Галиции и исповѣда несторианско вѣроучение. По овой науци Христос е имао два одвоена естества.

Осим тога има и послѣдователя англиканске цркве и то у Угарской, Штирии, Галиции и у приморю.

кад е видио да му е недаду, пође с едним другом на воду, да е отме. Кад е цура онамо дошла, они насрну на ню, да е собом одведу. Али една жена, коя се ту нахођаше, стане страшно викати, а отмичар видећи, да му посао неможе за руком да пође, потеже ятаган, те њим тешко рани и жену и несрећну девойку. Преко 15 люди притрчало е на вику, али отмичар волео е убити дѣвойку, него да му е из руку отму.

Аустрия.

Надвойводкиня Мария Терезия найстария кћи надвойводе Албрехта обручена е са виртембершким херцегом Филипом.

— Кад се скупи райхсрат, говори се, да ће министар финансие поднети рачуне од 1862. године и том приликом искаће велики накнадни кредит за ту годину. — О начину, како ће г. Пленер надокнадити дефицит, ништа се сада поуздано неговори.

Француски посланик у Бечу войвода Грамом читао е, како пише едан бечки лист, 17. септембра устмену ноту Друенову грофу Рехбергу. Нотом том явля се аустриской влади, да е уговор француско-талиянски заключен. Текст уговора ние у ноти и садржай му е означен само неким кратким цртама. Кад се на лицу тайнопунога министра иностранн послова показа израз удивлѣня, непропусти войвода Грамон оштрим сарказмом, каквога знаю дипломате, одговорити, да се гроф Рехберг неће заиста томе дивити, што е Француска тако тайно на свом плану радила, те сада е мало свѣт изненадила: ер, вели, и Аустрия, кад се узме њено понашанѣ у рату нѣмачко-данском, пазила е на то, да се нико у ствар немѣша, као што се и сада бечке конференциє мира раде без свию остали велики сила осим нѣмачки. Из рѣчи француского посланика о Нѣмачкой види се срчба француского кабинета ради уређеня данске ствари, али о савезу аустриско-пруском као да посланик отимице ние хтѣо ништа рећи.

Русия.

Петроград 22. септембра. Званични нѣмачки СПБ. Цтг. вели за папину найновию окружницу, да е она дѣло езуита, кои се бое, да ће изгубити свою моћ, кад се народ польски просвѣти. У осталом, вели, Русия е сасвим равнодушна спрам окружнице.

— 20. септембра огласио е Петрограђанима 101 топ, да се царевић обручио данском принцезом.

— У Варшави се опет разносе гласови, да ће тамо доћи велики кнез Константин.

из обштине невѣрни. На главной скупштини долазе и браћа и сестре, држи се братска трапеза и говори се проповѣд.

Послѣдователи христови дужни су едан другоме у нужди и невольи помагати, познати су као мирни, ћутљиви и вредни али у своіой вѣри фанатични люди.

По гдекои нѣмачки католик налази се у Чешкой, Шлезии, Нидерестерайху и Штирии. Ови одбацую сваку црквену и духовну силу, и дозволяваю само слободно тумаченѣ светог писма и апостолског символа вѣре.

Іош едну христянску секту вредно е споменути, а та е у Галиции и исповѣда несторианско вѣроучение. По овой науци Христос е имао два одвоена естества.

Осим тога има и послѣдователя англиканске цркве и то у Угарской, Штирии, Галиции и у приморю.

Романия.

У Влашкой и Молдавии има свега 96 манастира велики и мали, и 14 цркви кома су властници света мѣста на истоку. Света мѣста имаю 30 манастира. Света Гора 35, гора синайска 6, обштине руменлиске 17, александриска патрияршия 5, антиохиска патрияршия 11, народна школа вселенске патрияршие има само едан. Што се тиче цркви, има их 7 у свакой кнежевини, од коих су 3 светог Гроба, 4 Свете Горе, 4 Горе Синайске, 3 руменлиски обштина и 4 александриске патрияршие.

— Кнез Куза дошао е 21. септембра у Яш, гдѣ су га одушевлѣно дочекали.

— Оружница и тополивница, кое су сад у по Букурешта, премѣстиће се у кою варош, коя е болѣ бранѣна. У свом извѣстию вели ратни министар, да е Букурешт отворена варош, коя се неможе озбильно бранити; кад дакле войничка средства землѣ неби била смѣштена на болѣм мѣсту, могао би едан несрећан час уништити плод дуголѣтни труда и жртва. И почем су се учинила потребна испитиваня, нашло се, да Трговиште сасвим тако лежи, да се тамо може намѣстити оружница и тополивница. Трговиште е била престолница влашки кнезова све до 1698. године, а сада е малена варош пола разрушена и сва е нѣна згода та, што е од Турака са четири милѣ далѣ но Букурешт.

— Из Цариграда се явля 16. септембра, да е питанѣ о манастирским добрима одложено. Грчка аптрияршия прима предлоге кнеза Кузе, ер вели, манастири су нѣна властитост и нико нема права латити се њи.

Грчка.

Из Атине являю, да е аустриски посланик предао кралю своя кредитива.

Италия.

Берлинском „Крайцайтунгу“ пишу из Рима, да е бивши руски посланик у Риму гроф Киселѣв био код кардинала Антонела неки дан и имао с њиме дугачак разговор, у коме е врло помирљиво говорио и нарочито казао, како е нѣгов суверен блага срца. Онда е казао, да ће скорим доћи нов руски посланик за Рим, кнез Лабанов-Ростовски, и да е овог богатог великаша цар Александар нарочито зато у Рим одредио, да би могао исто тако показати се, као амбасадори католички сила. Кнегиня Лабанова кћи е покойног маршала кнеза Паскѣвића.

— Народни одбор римски издао е манифест едан, кои разяснява послѣдњи уговор од 3. септембра и вели, да е римски народ на то позват, да спасе цркву за папство, да врати Рим Римлянима и да доврши велико препороћенѣ талиянско.

— У послѣднѣ време почео е вулкан Етна (на Сицилии) нешто радити, али досада баца само дим и пепео, а огань се іош невиди.

— У Риму е 17. септ. било демонстрация уз побунююћу вику; али мир е повраћен, пошто су Французи неколико ньи затворили.

Услѣд найновиег доста незгодног по папину свѣтовну власт обрта ствари у Италии наређене су у Риму литие каюће се, на кое се свѣт позива, да би испросио изванредну небеску милост, какова е данас преко нужна. У дотичном позиву вели се, да се свети отац папа нада, да ће с неба доћи цркви обрана против безбожника и против пакла.

До кога се степена већ разбуктала фантазия у Талияна, найболѣ се види одавдѣ: Миланске новине „Кореспонденца Литографата“ сниваю о савезу међу Француском, Италиом, Русиом и Пруском. Аустрия има бити жртва овом савезу и до

неколико година — вели — неће она више бити међу европским великим силама. Француска би добила — како вели ова Кореспонденца — негдашнѣ землѣ вестфалске (на лѣвой обали Райне), Пруска би уступила велико войводство познаньско, од кога би се са руском и аустриском Польском начинила нова држава. Италия би добила само Млѣтачку, крај тридентски тамо до Бренера, само Далмацию до Боке Которске, и іош само Истрию до Рѣке. Пруской пак дала би се осим Шлезвика и Холштайна найвећа влада у Нѣмачкой и краль Вилелм узео би наслов нѣмачкога ћесара. И тако, вели наш Миланац, било би све уређено, како треба. Фантазия ова доста ясно описуе коначне тежнѣ талиянске; ако се и мора рећи, да су ове рѣчи тек комбинациє, коє ће по свим изгледима и остати комбинациє.

Француска.

Из Париза добивамо осим нови програма за политику европску и упутства, или болѣ рећи, законе за моду. Сада су тамо двѣ ствари увели у обичай. Єдно є, да се мушкарци у Паризу бѣле и румене; у осталом, такови маймуна било є и досада. Друго є, да є чувени практички академик Бабине изнашао, да кува без ватре, него на сунцу; к томе куваню треба само неколико лонаца, воде и у мѣсто заклопаца неколико стакала. Ако ово испадне за руком, онда ће наступити найвећа революция у куинским одношеньима.

— Овогодишня берба добра є била у Француской готово свуда и у сваком обзиру.

— Министар Друен разаслао є окружницу свима француским дипломатским агентима код иностранi дворова, у коіой разяснява уговор француско-талиянски. У окружници се вели, да уговор неврѣђа интерес ни едне силе, неизазива ниедну силу, него само на то иде, да у Италии престане неприродно станѣ. Уговором допушта се уредной влади, што є Француска одрекла революции, чим и онако већ побѣђена революция губи сасвим средства за одпор. Далѣ се у окружници каже, како се царска влада старала за сигурност папину и како є Италия драговољно одрекла се Рима као престолнице. — Све су ово лѣпе ствари, само се нико неда њима варати, а найманѣ клирикални кругови.

Пруска.

По послѣднѣм попису имала є Пруска 18,222,848 душа (осим войске), од коих су 15,718,656 Нѣмаца, 137,404 Литванаца (међу овима 414 од курске народности), 2,214.880 Поляка (заедно са Мазурима и Кашубима), 58,880 Чеха, 82,232 Срба лужички, 10,788 Валона.

Данска.

Копенхаген 21. септембра. Државни савѣт печео є опет своє сѣднице.

Енглеска.

И у богатой Енглеской веле, да немаю новаца. Многе трговачке куће пале су, многе се люляю; енглески листови кажу, да ће тек на зиму бити фалираня у Енглеской, пак и по осталой Европи.

— У Говану су неки дан спустили у воду нову ратну оклопничку лађу, коя є за турску флоту начинѣна и зове се „Осман Гази.“ Султан є дао правити іош двѣ ратне лађе с оклопом, една се зове „Абдул Азис“ и биће готова у јануару, друга се зове „Оркан“ и биће готова у априлу.

— Некакав Серлеми у Енглеской изнашао є материю, кою препоручуе за оклопе на ратне лађе и да се од нѣ праве топови. Материю зове он „панония“, прави є од папира (папе), кога натопи више листова у некой маси. Маса ова брзо се стврдне на ваздуху и онда є за чудо чврста. Пуцали су топовима на ту материю, на дрва и на гвожђе и пробе су испале у корист „панониє“. Серлеми є начинио и лаке топове од ове материє, кои су сасвим издржали пробу.

Близу Лондона у Ериту плануо є онамад силни барут у двѣ барутане. Шта є био повод той експлозии, то се незна, мисле, да су два чамца у петак у вече отишла из барутане са барутом и уз Темзу се кренула, па єдан од возара да є пушио и тако да се од дувана запалио барут. Бар толико стои, да є на єдном чамцу єдно за другим било три експлозиє. Чамци бише на ситну парчад издерани, а мало затим и магазини, у коима є могло бити на 30,000 бачва барута (по 80—100 фунти). Сва околица опустошена є. Станице од гвоздени путова већином су разорене, исто тако насипи око Темзе, коя є прѣтила излити се. Вароши Вулвич и Гринвич зло су страдале, и неколико околни цркви оштећене су. Люди су мислили у први ма, да се барут запалио у Вулвичу, гдѣ є главна енглеска оружница. 2000 войника одма є радило око тога, да врећама од пѣска начине нов насип око Темзе, да неби іош веће несреће било. У Лондону мислили су, да се земља трѣсе, силни прозори попуцали су, люди су од стра бѣгали из кућа, польодѣлци су попадали у полю. У кристалной палати сайднхемской мислили су у први ма, да су се срушили велики тороньи на палати. Из Лондона иду силни любопитљивци, да виде мѣсто, гдѣ се ова велика несрећа догодила, те што су силни навальивали при изласку из пароброда, било є већ и осакаћени због тога. Потрес се осѣтио на неколико миля у околини.

Различне новости.

— Из Неаполя пишу о славлѣню св. Јануария 7. септембра: Свети Јануариє умро є за време цара Диоклетияна мученичком смрти. Био є епископ у Беневенту, а рођен, како се говори, у Неаполю. Нѣгова велика ревност, коіом є ширио вѣру спасительску, побудила є мрзост римски власти. Јануариє са многим другим єдновѣрницима имао є бити растргнут од дивљи звѣрова у Путсоли, данашнѣм Пуцуоли, у римском театру. Али найжешће зверинѣ остадоше као питоме пред мученицима и целати морадоше доћи на њиово мѣсто. Тѣлесни остатци мученика пренесени су у Неаполь, гдѣ почиваю у подземальской капели под главним олтаром саборне цркве неапольске. Глава и судови са крвлю светительском хране се у богатой црквеной ризници. Сваке године на дан 7. септ. бива слава чуда св. Јануария, а чудо се у том састои, да светительска крв починѣ теći. О ствари овой нетреба далѣ говорити. Писало се о њой већ довольно; малено знанѣ у физици довольно є, да се може све природним начином изјаснити. Овдѣ треба друга питаня ставити, као н. пр.: Да ли заиста већина становништва вѣрує у ово чудо? Да ли су и кругови изображени у той вѣри? Да ли є и данас потребно показивати ово чудо? На ова питаня овако би се имало одговорити: У чудесно теченѣ крви вѣрує заиста свеколико становништво неапольско, єр што има изузетака, ти су сасвим рѣдки и доказую само то, како є обштност правила да већина вѣрує. Суєвѣрѣ є у Неаполю пустило найдубљи корѣн и скопчано є са сваким малим или великим дѣлом. С обзиром на ову простодушност у вѣри, коя є у свима сталежима, било би нагло, насилно укиданѣ ови нескладности, коє су тѣсно скопчане са религиозним обредима, врло шкодљиво. Народ долази само чрез школску науку к душевной самосталности. Славност пак чудеса св. Јануария овако є била. У 9 сати у ютру дошло є свештенство служеће, носећи монстранцию са крвлю и попрсѣ светителѣво осуто драгим каменѣм, намѣстило се код олтара капеле јануария, у кою може стати коя стотина люди. Попрсѣ є од сребра, у природной величини, а іош 37 други такови облика светительски има у капели, коима се врѣдност есапи на милион дуката и они су благо св. Јануария. Док єдан од свештеника точи крв, други на ню свѣтли; а док други свештеници и туђинци окружаваю служеће свештенство, кричи 15 одабрани по изгледу распалѣни жена. То су тако назване тетке и рођаке св. Јануария, аветасте слике, аветастиє него ли покайнице, коє у Неаполю по старом обичаю подижу крик код мртваца. Често и то бива, да се тим женама досади дуго чеканѣ, те онда страшно грде светителя или му се ругаю моћи чудотворной. И ове године дерала се єдна од њи, кад се чудо никако нехте появити. Тек за седамдесет минута учини се чудо; обявлѣнѣ о томе свештелика чреднога примлѣно є с фанатичким усклицима. На попрсѣ бацаше лишће од руже, голубове и малене птице пѣвачице облеташе око олтара, 15 тетака смѣяло се, плакало, лармало, а неке од њи у силном усхићеню говорише благодарителне бесѣде, каквима нигдѣ нема пара у Европи. Иначе се невиди никакво страхопоштованѣ спрам светости мѣста. Валя споменути, да се сада добра по сата пре но што ће крв потећи разлегао звук звона и гром топова, као да є чудо већ учинѣно било. То є истина мало чудна пренаглѣиост, али є властима она добра, будући су Неапольци баш тим іош већма увѣрени о наклоности светительской спрам њи.

— Близо торонталског села Корак тако су се вуци умножили, да су людима многу марву потаманили. С тога су држане већ две айке, у коима су седам вука убили.

— У Петрограду є 17. септембра изютра у 9 сати пао први снег.

— У Паризу се установило мађарско друштво, коє є 18. септ. р. имало своју главну скупштину, и том приликом наименовало є за предсѣдника Отона Лицнера, за перовођу Паула Гроса, за благайника Отона Нигста, а за чланове одбора избрани су: Стефан Метко, Давид Вит, Карл Ланг, Александер Давида, Стефан Нађ и Адолф Штал. У читавом друштву само єдан Мађар. И то є мађарско друштво!

— Из Грчке являю за неко гадно злочинство, коє се тамо догодило. Пре две године добѣгао є у Грчку неки Турчин да га неби узели у низаме, и станио се у єдном селу на острову Еубеи. Почем є он християнску вѣру примио, опет є он остао тако суєвѣран, да є вѣровао, да ако он себи набави сланину од живи люди и од нѣ направи лояне свеће, то ће са таким свећама моћи открити закопана сокровишта. Тако он сретне у шуми случайно єднога путника, нападне на нѣга и привежега за дрво, затим му распори тѣло, извади утробу наполѣ и оде. Жена нека, коя є туда пролазила, нађе овога несрећног путника іош жива за дрво привезана, и яви то одма власти. Ствар ова дође на суд, кривац буде уваћен и на смрт осуђен.

ТРГОВИНА.

Пешта, 26. септембра. Данас є продато 5000 мер. банатске пшенице 86 и по до 88 фун. по ф. 2.88 и по нов., и 2000 мер. 89 фун. по фор. 2.95 нов. за готов новац. — Више ниє ништа продато. — Зоб є нешто поскупила сбог малог стоваришта.

Бур, 24. септ. Ове неделѣ била є жива житна радня. Банатско ново чисто жито 87—89 фун. куплѣно є по ф. 2.85—3.25 нов., бачко ново 86—87 фун. по фор. 2.80—90 нов., овдашнѣ ново 84—87 фун. по фор. 2.60—85 нов.; раж нова 78—80 фун. по фор. 1.90—2.05 нов., ечам слабо пролази, стои 69—71 фун. нова роба по фор. 1.90—75 нов., Кукуруз нов. 46—47 фун. по фор. 1.15—20 нов.

— Из Вашархеля пишу, да є тамошньим польодѣлцима явно обявлѣно, да непродаю рану будзашто, већ да се мало претрпе, єр ће влада почети скоро по целой земльи куповати рану за войску.

СТАНѢ ВОДЕ.

Пешта 26 сеп: 6' 5' преко 0 опада
Пожун 25 сеп: —' 6" испод 0 опада.
Оршова 23 сеп: 9' 8" преко 0 опада.

Бечка берза од 29 септембра

Ћесар дукати — — — —	5.52
Сребро — — — — —	116.—

Књижевни оглас.

Ново дѣло познатог нашег списателя г. Іоксима Новића Оточанина под насловом:

Живот и смрт Карађорђа

изишло є ово дана из штампе на 28 табака и стои 1 фор. 50 новч., добити се може у епископской печатньи. Ко 10 комада узме, добия 1 на дар.

ОГЛАСИ.

На бр. 3494. — 864.

ОГЛАС.

Месаренѣ у кругу слоб. и краль. града Осѣка уступити ће се 1. децемб. 1864. на єдну или по околности на три године дана уз ямчевину од 5000 фор. а. вр. словом пет хиляда форинти а. вр. коя се у папирима явну вредност имаюћим или у непрокретном добру састояти има, найповольниє понуђаюћем.

Подузетници се овим позиваю, да своє добро запечаћене, са 5% жаобином провиђене писмене понуде, у коима се подедно и цена фунти говеђине, коя є за читаво време продузећа непромѣнльива, найдуже до 20. октобра да 1864., 10 сати пре подне — код овоградског поглаврства поднесу.

Поближа условля, могу се код поглаварства дневно читати.

Скупштина слоб. и кр. града Осѣка.
У Осѣку дана 3. октобра 1864.

2—3

Девојачко училиште и воспиталиште Мариє Кутке у Вршцу

отвара се 28. Септембра (10. окт.) т. г. нов школски течай. Примаю се како стране, тако и оне ученице, коє сву дворбу (стан и препит. и др.) у заведению имати желе. Извештає како устмене тако и писмене, драговольно ће по захтеваню саобштавати горе назначена начелница, у Милошевићевой кући бр. 799.

Примедба: Са осталим предметима напоредо, предає се и источ. правосл. наука христ., срб. єзик и история србског народа. 2—2

Натѣчай.

Жупаниски срезки суд вуковарски разписує овим натѣчай за званиє бележничко обштинах Трпиня, Баршадин и Вера.

Годишня плата се состои из 450 ф. а. вр. у готовом новцу, 10 хвати тврди дрва и безплатним станом.

Сви они, кои званиє ово получити желе, имаду молбенице своє кроз предпоставлѣну свою власт суду овом до 30 септембра т. г. предложити.

У Вуковару 7. септ. 1864.

Жуп. вел. судац
Миковић.

2—3

Издає, уређує и одговара др. Д. Медаковић. Брвотиском Епископске печатнѣ.